

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2026

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Terapia bólu ostrego i przewlekłego
Kod przedmiotu*	Poł/II/B-TBOiP
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu, Zakład Opieki Położniczo-Ginekologicznej
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, IV sem.
Rodzaj przedmiotu	Zaawansowana praktyka położnicza
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
IV	20	15	-	-	-	-	-	-	2
Razem	20	15	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład (W): egzamin

Ćwiczenia (ćw.): zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę z zakresu: podstawy onkologii, farmakologii, interny i chirurgii, etyki i filozofii w zawodzie położnej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej opieki paliatywnej, zadań położnej w zapewnieniu dobrej jakości życia pacjentom w terminalnej fazie choroby nowotworowej
C2	Przygotowanie studenta do umiejętności oceny poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenia oraz do stosowania farmakologicznych i niefarmakologicznych metod postępowania przeciwbólowego
C3	Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy z zakresu onkologii i opieki paliatywnej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	student definiuje ból ostry i przewlekły, jego rodzaje, mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	B.W6
EK_02	student zna i rozumie kategorie bólu, metody diagnostyki i monitorowania bólu nowotworowego oraz metody i narzędzia kontroli i oceny odczuwania bólu przez pacjenta;	B.W7
EK_03	student zna i rozumie zasady postępowania i leczenia przeciwbólowego zgodnego z najnowszymi rekomendacjami i zaleceniami Polskiego Towarzystwa Badania Bólu;	B.W8
EK_04	student zna i rozumie mechanizmy działania leków przeciwbólowych z różnych grup i ich działania uboczne w czasie terapii bólu przewlekłego;	B.W9
EK_05	student zna i rozumie niefarmakologiczne metody w terapii bólu;	B.W10
EK_06	student zna i rozumie zasady i odrębności w postępowaniu przy terapii przeciwbólowej pacjentów w wieku podeszłym oraz w terminalnej fazie choroby nowotworowej;	B.W11
EK_07	student potrafi oceniać ból ostry przy zastosowaniu skali jego natężenia dobranej do danej grupy pacjentów;	B.U5
EK_08	student potrafi oceniać kliniczne przyczyny zmian w wartościach parametrów życiowych wynikające z odczuwanego bólu i podejmować w tym zakresie działania adekwatne do stanu pacjenta;	B.U6
EK_09	student potrafi podawać odpowiednimi drogami leki przeciwbólne, modyfikując dawkę leku w zależności od stanu pacjenta;	B.U7
EK_10	student potrafi stosować odpowiednie metody niefarmakologiczne łagodzenia bólu w zależności od stanu pacjenta;	B.U8
EK_11	student potrafi dokumentować procedury realizowane w ramach terapii bólu ostrego i przewlekłego oraz prowadzi kartę leczenia bólu;	B.U9
EK_12	student potrafi oceniać poziom sprawności poznawczej pacjenta i natężenia bólu według odpowiedniej skali;	B.U10

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_13	student potrafi oceniać skuteczność terapii bólu ostrego i przewlekłego;	B.U11
EK_14	student potrafi prowadzić edukację pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w terapii bólu przewlekłego;	B.U12
EK_15	student jest gotów do krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	K1
EK_16	student jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów.	K2
EK_17	student jest gotów do okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową.	K3
EK_18	student jest gotów do okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników	K4
EK_20	student jest gotów do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych	K5
EK_21	student jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych.	K6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Lp.	Treści merytoryczne (II rok, III sem.):	Liczba godzin
1	Istota medycyny paliatywnej. Filozofia postępowania w opiece paliatywnej.	4
2	Ocena jakości życia chorych objętych opieką paliatywną.	1
3	Zasady leczenia bólu nowotworowego. Rekomendacje i zalecenia Polskiego Towarzystwa Badania Bólu oraz Polskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej	4
4	.Patofizjologia bólu w chorobach nowotworowych.	1
5	Klasyfikacja rodzajów bólu u pacjentów z chorobą nowotworową.	1
6	Ocena bólu u pacjentów z chorobą nowotworową. Karta oceny bólu.	1
7	Farmakoterapia i interwencyjne metody leczenia bólu w chorobach nowotworowych.	3
8	Niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu u chorych na nowotwory złośliwe	1
9	Leczenie wspomagające w opiece paliatywnej.	4
Razem:		20

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Lp.	Treści merytoryczne ćwiczeń (II rok, III sem.):	Liczba godzin
1	Stosowanie narzędzi do kontroli i oceny odczuwania bólu przez pacjenta	2
2	Planowanie opieki nad pacjentem z zaawansowaną chorobą nowotworową w opiece paliatywnej	6

3	Udział położnej w edukacji pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w terapii bólu przewlekłego. Udział położnej w terapii bólu pooperacyjnego.	4
4	Stosowanie nefarmakologicznych metod leczenia bólu.	3
Razem:		15

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład (W.): Wykład z prezentacją multimedialną, praca z książką, literaturą przedmiotu instruktaż, dyskusja, opisy przypadku

Ćwiczenia (ćw.): praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja) analiza przypadków

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
B.W6	W: test	W
B.W7	W: test	W
B.W8	W: test	W
B.W9	W: test, Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	W, Ćw.
B.W10	W: test Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	W, Ćw.
B.W11	W: test	W
B.U5	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U6	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U7	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U8	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U9	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U10	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U11	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
B.U12	Ćw.: test, obserwacja w czasie zajęć, projekt	Ćw.
K1	Obserwacja w czasie zajęć	ćw.
K2	Obserwacja w czasie zajęć	ćw.
K3	Obserwacja w czasie zajęć	Ćw.
K4	Obserwacja w czasie zajęć	ćw.
K5	Obserwacja w czasie zajęć	Ćw.
K6	Obserwacja w czasie zajęć	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład (II rok: III semestr):

1. Uczestnictwo i aktywność podczas wykładów

2. Egzamin pisemny - ocena wiedzy:

Wykład – pozytywna ocena z bloku tematycznego testowego, jednokrotnego wyboru, tj. uzyskanie przez studenta, co najmniej 60% pozytywnych odpowiedzi z testu pisemnego z każdego działu tematycznego.

Punktacja: za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, liczba pytań testowych wymaganych w celu uzyskania zaliczenia/ zdania egzaminu powinna wynosić nie mniej niż 60% poprawnych odpowiedzi na zadane pytania egzaminacyjne.

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

- test jednokrotnego wyboru,
- 30 pytań zamkniętych,
- czas trwania egzaminu: 30 min.,
- max 30 pkt., min 18 pkt. (60%),
- poniżej 18 pkt, student otrzymuje ocenę 2,0,
- zakres ocen 3.0-5.0 (wg krzywej Gaussa)

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego, bieżąca informacja zwrotna, ocena aktywności studenta w czasie zajęć.

Ćwiczenia:

- pełne uczestnictwo oraz aktywność w zajęciach ćwiczeniowych,
- pozytywna ocena z zaliczeń cząstkowych w formie praktycznej oraz teoretycznej poprzez odpowiedź ustna lub pisemną.
- Wykonanie projektu – standardu opieki nad pacjentem z zaawansowaną chorobą nowotworową (na podstawie scenariusza)

Ocena umiejętności odbywa się w oparciu o kryteria:

- zasady
- sprawność/ skuteczność
- samodzielność
- postawa

Kryteria oceny	Punkty	Normy wykonania				
		Wiedza	Zasady	Sprawność	Samodzielność	Postawa
Sposób wykonywania czynności	0	nie posiada wiedzy	nie przestrzega zasad	czynności wykonuje chaotycznie	brak samodzielności lub mimo wielokrotnego ukierunkowania nie potrafi samodzielnie pracować	nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową, nie utrzymuje kontaktu werbalnego z pacjentem/grupą
	1	posiada wiedzę w zakresie minimalnym	nie przestrzega prawidłowej kolejności	czynności wykonuje niepewnie,	stale wymaga ukierunkowania w działaniu	mimo częstego ukierunkowania nie potrafi ocenić i analizować swojego

			zasad,	bardzo wolno		postępowania, nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem/grupą
	2	posiada wiedzę na poziomie podstawowym	przestrzega zasady po ukierunkowaniu	czynności wykonuje poprawnie	sporadycznie wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	ma pewne trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści
	3	posiada wiedzę na poziomie uniwersyteckim	przestrzega zasady właściwej techniki i kolejność wykonywania czynności	czynności wykonuje pewnie, zdecydowanie, logicznie	ćwiczenie wykonuje całkowicie samodzielnie, pewnie	potrafi krytycznie ocenić i analizować swoje postępowanie, współpracuje z grupą, identyfikuje się z rolą zawodową, poprawnie, samodzielnie i skutecznie dobierać treści

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
I. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - ZAJĘCIA TEORETYCZNE		
1. Zajęcia kontaktowe z nauczycielem		
• udział w wykładach/ udział w e-wykładach	20	2
• udział w ćwiczeniach/udział w e-ćwiczeniach	15	
• udział w ćwiczeniach - Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
• Inne, jakie?	-	-
II. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE		
1. Zajęcia praktyczne		
• godziny kontaktowe z nauczycielem	-	-
• godziny kontaktowe z nauczycielem – Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
2. Ćwiczenia kliniczne	-	
3. Inne, jakie?.....		
III. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW -		

PRAKTYKI ZAWODOWE		
• Praktyka zawodowa	-	-
IV. GODZINY NIEKONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW*		
• Samokształcenie	-	
V. GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, EGZAMINU, NAPISANIE REFERATU ITP.)		
Przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.	15	
Samokształcenie	-	
SUMA GODZIN	50	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

-------	--

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wordliczek J., Krajnik M., Dobrogowski J. Leczenie bólu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2015 2. Leppert W., Majkovicz M. Ból przewlekły. Ujęcie kliniczne i psychologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2018 3. Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u chorych na nowotwory z bólem. red. Wojciech Leppert, Jerzy Wordliczek, Onkologia w Praktyce Klinicznej — edukacja 2018, tom 4, nr 1, str. 1–15.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka paliatywna : poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych oraz rodzin pacjentów. red. nauk. Elżbieta Krajewska-Kułak i wsp..Warszawa : Difin, cop. 2018. 2. Opieka paliatywna i hospicyjna w ujęciu społecznym i ekonomicznym / Rafał Iwański, Edyta Sielicka, Aneta Jarzębińska. Warszawa : CeDeWu, 2018. 3. Medycyna paliatywna. Krystyna de Walden-Gałuszko, Aleksandra Ciałkowska-Rysz PZWL, Warszawa 2015.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej